

به نام یزدان پاک

همه سوال های

علوم تربیتی

روش ها و فنون تدریس

(جلد ۲)

۱۳۹۳-۱۴۰۳

تالیف و تدوین
گروه مولفین

فهرست مطالب

۷ روش‌ها و فنون تدریس
۹ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۳	
۱۸ روش‌ها و فنون تدریس
۲۰ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۴	
۲۹ روش‌ها و فنون تدریس
۳۱ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۵	
۴۶ روش‌ها و فنون تدریس
۴۸ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۶	
۵۷ روش‌ها و فنون تدریس
۵۹ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۸	
۷۲ روش‌ها و فنون تدریس
۷۴ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۹	
۹۱ روش‌ها و فنون تدریس
۹۳ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۰	
۱۰۴ روش‌ها و فنون تدریس
۱۰۶ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۱	
۱۱۹ روش‌ها و فنون تدریس
۱۲۱ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۲	
۱۳۲ روش‌ها و فنون تدریس
۱۳۴ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۳	
۱۴۶ روش‌ها و فنون تدریس
۱۴۸ پاسخ‌نامه روش‌ها و فنون تدریس
۱۵۹ منابع

۲۰۱. تغییر در توان رفتاری فرد، به چه معنا است و در کدام مورد، قابل مشاهده و اندازه‌گیری است؟
 (۱) یادگیری- تجربه (۲) یادگیری- عملکرد (۳) تجربه- عملکرد (۴) تجربه- رفتار
۲۰۲. توصیف کمی پیشرفت تحصیلی یادگیرنده، مطابق کدام مورد است؟
 (۱) ارزشیابی (۲) پیش‌بینی (۳) اندازه‌گیری (۴) آزمون
۲۰۳. تفاوت یادگیری دانش‌آموزان در کلاس درس را از کدام طریق می‌توان کاهش داد؟
 (۱) آموزش مشارکتی (۲) تدریس فعال (۳) ایجاد انگیزه (۴) آموزش ترمیمی
۲۰۴. کدام روش تدریس، برای فعال کردن یادگیرندگان کم‌رو و خجالتی مناسب است؟
 (۱) مباحثه‌ای (۲) اکتشافی (۳) آزمایشگاهی (۴) حل مسأله
۲۰۵. اگر معلمی از یادگیرندگان خود بخواهد که یکی از فیلم‌های آموزشی را ببیند و برداشت خود را از آن در کلاس ارائه دهند، بر کدام سطح از اهداف تأکید دارد؟
 (۱) دریافت (۲) فهمیدن (۳) کاربرد (۴) ترکیب
۲۰۶. اگر معلمی در تدریس خود، تأکید زیادی بر آموزش برنامه‌ای و تدریس مستقیم داشته باشد، بر اساس کدام مکعب روان‌شناسی عمل می‌کند؟
 (۱) انسان‌گرایی (۲) گشتالت (۳) رفتارگرایی (۴) شناخت‌گرایی
۲۰۷. اگر معلمی قبل از تدریس مبحث ضرب اعداد، مهارت علمی یادگیرندگان در جمع و تفریق اعداد را ارزیابی کند، کدام مورد را مدنظر قرار داده است؟
 (۱) ارزشیابی تکوینی (۲) ساخت شناختی (۳) تشخیصی (۴) رفتار ورودی
۲۰۸. توسعه دانش، نگرش و مهارت فرد برای انجام عملکرد مناسب در یک وظیفه یا شغل معین را چه می‌گویند؟
 (۱) حرفه‌آموزی (۲) آموزش (۳) تدریس (۴) پرورش
۲۰۹. الگوی پیش‌سازمان‌دهنده، توسط چه کسی و برای بهبود کدام روش تدریس ارائه شد؟
 (۱) آزوبل- یادگیری معنادار (۲) آزوبل- سخنرانی (۳) بلوم- اکتشافی (۴) برونر- اکتشافی
۲۱۰. در سال‌های اخیر، حل مسأله در دوره ابتدایی به شیوه فرایندی انجام می‌شود. این امر، بیانگر کدام روش است؟
 (۱) شبیه‌سازی (۲) بدیعه‌پردازی (۳) اکتشافی (۴) پروژه‌ای
۲۱۱. هدف کدام الگوی تدریس، استدلال علی و فهم چگونگی گردآوری اطلاعات، شناختن مفاهیم، ساخت و آزمون فرضیه‌ها است؟
 (۱) آموزش کاوشگری (۲) پروژه‌ای (۳) فراگیری مفهوم (۴) حل مسأله
۲۱۲. از شاخص‌های کدام روش تدریس، در نظر گرفتن «زمان کافی» در آموزش است؟
 (۱) کاوشگری (۲) حل مسأله (۳) بحث گروهی (۴) در حد تسلط
۲۱۳. رفتار دانش‌آموزی که با اشتیاق به درس معلم گوش می‌کند، در کدام حیطه هدف‌های برنامه درسی قرار می‌گیرد؟
 (۱) درک و فهم شناختی (۲) پاسخ‌گویی عاطفی (۳) مشاهده دقیق (۴) دریافت کردن
۲۱۴. برای آموزش انواع برگ‌های درختان و طبقه‌بندی آن، کدام روش تدریس مناسب‌تر است؟
 (۱) آزمایشی (۲) ایفای نقش (۳) گردش علمی (۴) پروژه
۲۱۵. در کدام روش، معلمانی که درس واحدی را آموزش می‌دهند، به صورت گروهی به طراحی آن درس می‌پردازند تا بهترین شیوه آموزش را تهیه کنند؟
 (۱) اقدام‌پژوهی (۲) درس‌پژوهی (۳) تدریس گروهی (۴) تدریس مشارکتی

۲۱۶. آموزش ترکیبی، مصداق کدام مورد است؟
(۱) ترکیب روش‌های مختلف تدریس
(۲) ترکیب محتوای جدید و قدیم
(۳) ترکیب آموزش سنتی و فناوری
(۴) ترکیب روش تدریس و فعالیت یادگیری
۲۱۷. کدام مورد، اشاره به کلاس درس معکوس دارد؟
(۱) آموزش و فعالیت در خانه
(۲) آموزش و فعالیت در کلاس
(۳) آموزش در کلاس و فعالیت در خانه
(۴) آموزش در خانه و فعالیت در کلاس
۲۱۸. در کدام سبک مدیریت، کلاس درس بر نظم و انضباط به جای آموزش و یادگیری تأکید می‌شود؟
(۱) مستبدانه
(۲) اقتدارگرایانه
(۳) آزادگذاری
(۴) دموکراتیک
۲۱۹. عبارت «یادگیرنده املای دقیق ۹۰ درصد از ۱۵ کلمه ارائه شده را بنویسد»، کدام معیار هدف رفتاری را مشخص می‌کند؟
(۱) ملاک عملکرد
(۲) شرایط عملکرد
(۳) فعل رفتاری
(۴) شواهد دستیابی به هدف
۲۲۰. معلم روستا که در کلاس درس روزانه خود تدارک صبحانه می‌بیند، به کدام اصل در انتخاب تجارب و فعالیت‌های یادگیری توجه دارد؟
(۱) عدالت
(۲) آمادگی
(۳) احساس رضایت یادگیرنده
(۴) بهره‌گیری از تجارب گوناگون

۲۰۱. گزینه ۲)

تغییر در توان رفتاری فرد به معنای ایجاد تغییر در رفتار قابل مشاهده فرد در نتیجه یادگیری است. این تغییر می‌تواند در مهارت‌ها، دانش، نگرش‌ها یا ارزش‌های فرد رخ دهد.

یادگیری - عملکرد زمانی اتفاق می‌افتد که فرد آنچه را که در فرایند یادگیری آموخته است، در دنیای واقعی به کار می‌گیرد. به عبارت دیگر، یادگیری - عملکرد به کاربرد عملی دانش و مهارت‌های آموخته شده اشاره دارد.

دلایل صحیح بودن گزینه ۲:

- ارتباط با یادگیری: تغییر در توان رفتاری فرد، نتیجه یادگیری است. در گزینه ۲، ارتباط بین یادگیری و تغییر در توان رفتاری فرد به طور واضح بیان شده است.
- قابل مشاهده و اندازه‌گیری: تغییر در توان رفتاری فرد، قابل مشاهده و اندازه‌گیری است. می‌توان رفتار فرد را قبل و بعد از یادگیری مشاهده و مقایسه کرد و میزان تغییر را اندازه‌گیری کرد.
- تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: یادگیری - تجربه، یکی از مراحل یادگیری است. یادگیری - تجربه به معنای یادگیری از طریق تجربه است. در حالی که گزینه ۱، ارتباط بین یادگیری و تغییر در توان رفتاری فرد را به طور واضح بیان نمی‌کند.
- گزینه ۳: تجربه - عملکرد، عملکرد، نتیجه یادگیری و کاربرد عملی دانش و مهارت‌های آموخته شده است. تجربه - عملکرد به معنای کاربرد عملی تجربیات است. در حالی که گزینه ۳، ارتباط بین یادگیری و تغییر در توان رفتاری فرد را به طور واضح بیان نمی‌کند.
- گزینه ۴: تجربه - رفتار، رفتار، انعکاس توانایی‌های فرد است. تجربه - رفتار به معنای تغییر رفتار فرد در نتیجه تجربیات است. در حالی که گزینه ۴، ارتباط بین یادگیری و تغییر در توان رفتاری فرد را به طور واضح بیان نمی‌کند.

۲۰۲. گزینه ۳)

اندازه‌گیری به معنای تعیین کمی یک ویژگی یا صفت است. در زمینه آموزش، اندازه‌گیری به تعیین کمی پیشرفت تحصیلی یادگیرنده اشاره دارد. به عبارت دیگر، اندازه‌گیری به معلم کمک می‌کند تا بداند که یادگیرنده چقدر در یادگیری مطالب درسی پیشرفت کرده است.

دلایل صحیح بودن گزینه ۳:

- تعیین کمی: اندازه‌گیری، پیشرفت تحصیلی یادگیرنده را به طور کمی و عددی بیان می‌کند. به عنوان مثال، نمره امتحان، میانگین نمرات و تعداد سوالات پاسخ داده شده به درستی، نمونه‌هایی از اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی هستند.
- ارائه اطلاعات مفید: اندازه‌گیری، اطلاعات مفیدی در مورد پیشرفت تحصیلی یادگیرنده به معلم و اولیای دانش‌آموز ارائه می‌دهد. این اطلاعات می‌تواند برای تنظیم برنامه آموزشی، ارائه بازخورد به یادگیرنده و شناسایی نقاط قوت و ضعف او مورد استفاده قرار گیرد.
- تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: ارزشیابی، فرایند قضاوت در مورد ارزش یا کیفیت چیزی است. در زمینه آموزش، ارزشیابی به قضاوت در مورد کیفیت یادگیری دانش‌آموز اشاره دارد. ارزشیابی فراتر از اندازه‌گیری است و شامل تفسیر نتایج اندازه‌گیری و ارائه قضاوت در مورد عملکرد یادگیرنده می‌شود.
- گزینه ۲: پیش‌بینی، پیش‌بینی به معنای تخمین زدن چیزی در آینده است. در زمینه آموزش، پیش‌بینی به تخمین زدن عملکرد آینده دانش‌آموز اشاره دارد. پیش‌بینی بر اساس اندازه‌گیری عملکرد فعلی دانش‌آموز و اطلاعات دیگر مانند سابقه تحصیلی و ویژگی‌های فردی انجام می‌شود.
- گزینه ۴: آزمون، آزمون به معنای بررسی یا امتحان کردن چیزی است. در زمینه آموزش، آزمون به استفاده از ابزارها و روش‌هایی برای جمع‌آوری اطلاعات در مورد دانش و مهارت‌های دانش‌آموز اشاره دارد. آزمون یکی از مراحل اندازه‌گیری است.
- نکته: اندازه‌گیری، ارزشیابی، پیش‌بینی و آزمون، مفاهیم مرتبط با یکدیگر در زمینه آموزش هستند. اندازه‌گیری، اولین گام در ارزشیابی است. ارزشیابی بر اساس نتایج اندازه‌گیری انجام می‌شود و پیش‌بینی عملکرد آینده دانش‌آموز را بر اساس اطلاعات ارزشیابی امکان‌پذیر می‌کند. آزمون یکی از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات برای اندازه‌گیری است.

۲۰۳. گزینه ۴)

آموزش ترمیمی به مجموعه‌ای از رویکردها و روش‌های آموزشی اطلاق می‌شود که با هدف کاهش نابرابری‌های آموزشی و ایجاد فرصت‌های یادگیری برابر برای همه دانش‌آموزان طراحی شده است.

- آموزش ترمیمی بر اصول زیر تأکید دارد:
- تمرکز بر رفع مشکلات یادگیری: آموزش ترمیمی به جای تنبیه دانش‌آموزان ضعیف، بر شناسایی و رفع مشکلات یادگیری آنها تمرکز دارد.
 - ایجاد جوّ حمایتی: آموزش ترمیمی جوّی حمایتی در کلاس درس ایجاد می‌کند که در آن همه دانش‌آموزان احساس ارزشمندی و احترام می‌کنند.
 - مشارکت فعال دانش‌آموزان: آموزش ترمیمی بر مشارکت فعال دانش‌آموزان در فرایند یادگیری تأکید دارد.
 - استفاده از روش‌های متنوع تدریس: آموزش ترمیمی از روش‌های متنوع تدریس برای پاسخگویی به نیازهای مختلف یادگیرندگان استفاده می‌کند.
- دلایل صحیح بودن گزینه ۴:
- کاهش نابرابری‌های آموزشی: آموزش ترمیمی با شناسایی و رفع مشکلات یادگیری دانش‌آموزان، به کاهش نابرابری‌های آموزشی و ایجاد فرصت‌های یادگیری برابر برای همه دانش‌آموزان کمک می‌کند.
 - ایجاد انگیزه برای یادگیری: آموزش ترمیمی با ایجاد جوّی حمایتی و تمرکز بر نقاط قوت دانش‌آموزان، انگیزه آنها را برای یادگیری افزایش می‌دهد.
 - بهبود عملکرد تحصیلی: تحقیقات نشان داده‌اند که آموزش ترمیمی می‌تواند به بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، به ویژه دانش‌آموزان ضعیف، کمک کند.
- تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: آموزش مشارکتی: آموزش مشارکتی یکی از روش‌های تدریس است که بر مشارکت فعال دانش‌آموزان در فرایند یادگیری تأکید دارد. آموزش مشارکتی می‌تواند به افزایش انگیزه و یادگیری عمیق‌تر دانش‌آموزان کمک کند، اما به تنهایی نمی‌تواند تفاوت‌های یادگیری دانش‌آموزان را به طور کامل از بین ببرد.
 - گزینه ۲: تدریس فعال: تدریس فعال رویکردی به تدریس است که بر فعالیت و مشارکت دانش‌آموزان در کلاس درس تأکید دارد. تدریس فعال می‌تواند به افزایش انگیزه و یادگیری دانش‌آموزان کمک کند، اما به تنهایی نمی‌تواند تفاوت‌های یادگیری دانش‌آموزان را به طور کامل از بین ببرد.
 - گزینه ۳: ایجاد انگیزه: ایجاد انگیزه برای یادگیری، یکی از عوامل مهم در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان است. معلمان می‌توانند با استفاده از روش‌های مختلف، انگیزه دانش‌آموزان را برای یادگیری افزایش دهند. با این حال، ایجاد انگیزه به تنهایی نمی‌تواند تفاوت‌های یادگیری دانش‌آموزان را به طور کامل از بین ببرد.
۲۰۴. گزینه ۱)
- روش تدریس مباحثه‌ای، روشی فعال و مشارکتی است که برای فعال کردن یادگیرندگان کم‌رو و خجالتی مناسب است. در این روش، معلم به جای ارائه صرف مطالب درسی، فضایی را برای بحث و گفتگو بین دانش‌آموزان ایجاد می‌کند. در این فضا، دانش‌آموزان تشویق می‌شوند تا نظرات و ایده‌های خود را به اشتراک بگذارند و با یکدیگر بحث و گفتگو کنند.
- دلایل صحیح بودن گزینه ۱:
- ایجاد فرصت برای مشارکت: روش تدریس مباحثه‌ای، فرصت‌های زیادی را برای مشارکت فعال دانش‌آموزان کم‌رو و خجالتی در کلاس درس فراهم می‌کند. در این روش، همه دانش‌آموزان، صرف نظر از سطح توانایی و اعتماد به نفس، می‌توانند در بحث و گفتگو شرکت کنند و نظرات خود را به اشتراک بگذارند.
 - افزایش اعتماد به نفس: مشارکت در بحث و گفتگو، به افزایش اعتماد به نفس دانش‌آموزان کم‌رو و خجالتی کمک می‌کند. زمانی که این دانش‌آموزان می‌بینند که می‌توانند نظرات خود را به طور مؤثر بیان کنند و مورد توجه دیگران قرار بگیرند، اعتماد به نفس آنها افزایش می‌یابد.
 - توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی: روش تدریس مباحثه‌ای، به توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی دانش‌آموزان کم‌رو و خجالتی کمک می‌کند. در این روش، دانش‌آموزان تشویق می‌شوند تا به نظرات دیگران گوش دهند، آنها را تجزیه و تحلیل کنند و نظرات خود را ارائه دهند.
- تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: اکتشافی: روش تدریس اکتشافی، روشی فعال است که بر یادگیری از طریق تجربه تأکید دارد. در این روش، معلم به جای ارائه مستقیم مطالب درسی، دانش‌آموزان را راهنمایی می‌کند تا خودشان به کشف مفاهیم و مطالب درسی بپردازند. روش تدریس

اکتشافی می‌تواند برای افزایش انگیزه یادگیری دانش‌آموزان مفید باشد، اما ممکن است برای دانش‌آموزان کم‌رو و خجالتی که در بیان نظرات خود مشکل دارند، مناسب نباشد.

• گزینه ۳: آزمایشگاهی: روش تدریس آزمایشگاهی، روشی تجربی است که بر انجام آزمایش و مشاهده نتایج آن تأکید دارد. در این روش، دانش‌آموزان با انجام آزمایش‌های مختلف، مفاهیم و مطالب درسی را یاد می‌گیرند. روش تدریس آزمایشگاهی می‌تواند برای افزایش درک مفاهیم علمی دانش‌آموزان مفید باشد، اما ممکن است برای دانش‌آموزان کم‌رو و خجالتی که در کار گروهی مشکل دارند، مناسب نباشد.

• گزینه ۴: حل مسأله: روش تدریس حل مسأله، روشی فعال است که بر حل مسائل واقعی و کاربردی تأکید دارد. در این روش، معلم به دانش‌آموزان مسائل مختلفی ارائه می‌دهد و از آنها می‌خواهد که برای حل آن مسائل تلاش کنند. روش تدریس حل مسأله می‌تواند برای افزایش مهارت‌های تفکر خلاق دانش‌آموزان مفید باشد، اما ممکن است برای دانش‌آموزان کم‌رو و خجالتی که در حل مسائل پیچیده مشکل دارند، مناسب نباشد.

گزینه ۲) ۲۰۵.

سطح فهمیدن، دومین سطح از سطوح یادگیری شناختی بلوم است. در این سطح، یادگیرنده فراتر از حفظ و بازگویی صرف اطلاعات، آنها را درک و فهم می‌کند. به عبارت دیگر، یادگیرنده می‌تواند مفاهیم و ایده‌ها را به طور کامل درک کند و آنها را با یکدیگر مرتبط کند.

دلایل صحیح بودن گزینه ۲:

• تمرکز بر درک مفاهیم: در این سوال، معلم از یادگیرندگان می‌خواهد که برداشت خود را از فیلم آموزشی ارائه دهند. این امر نشان می‌دهد که معلم صرفاً به حفظ محتوای فیلم توسط یادگیرندگان راضی نیست، بلکه می‌خواهد آنها مفاهیم و ایده‌های ارائه شده در فیلم را درک کنند.

• ارتباط مفاهیم با تجربیات: ارائه برداشت از فیلم، فرصتی برای یادگیرندگان فراهم می‌کند تا مفاهیم ارائه شده در فیلم را با تجربیات و دانش قبلی خود مرتبط کنند. این امر به درک عمیق‌تر مفاهیم کمک می‌کند.

• ارزیابی سطح فهم: ارائه برداشت از فیلم، روشی برای ارزیابی سطح فهم یادگیرندگان است. معلم با گوش دادن به ارائه‌های یادگیرندگان، می‌تواند بفهمد که آنها تا چه حد مفاهیم ارائه شده در فیلم را درک کرده‌اند. تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

• گزینه ۱: دریافت: سطح دریافت، پایین‌ترین سطح از سطوح یادگیری شناختی بلوم است. در این سطح، یادگیرنده فقط می‌تواند اطلاعات را به صورت خام دریافت و به خاطر بسپارد. ارائه برداشت از فیلم، نیازمند سطح بالاتری از درک و فهم نسبت به صرفاً حفظ محتوای فیلم است.

• گزینه ۳: کاربرد: سطح کاربرد، سومین سطح از سطوح یادگیری شناختی بلوم است. در این سطح، یادگیرنده می‌تواند از دانش و مهارت‌های خود برای حل مسائل و انجام وظایف در دنیای واقعی استفاده کند. ارائه برداشت از فیلم، اولین قدم در جهت کاربرد مفاهیم ارائه شده در فیلم است. با این حال، برای رسیدن به سطح کاربرد، یادگیرنده باید بتواند از مفاهیم فیلم در موقعیت‌های مختلف استفاده کند.

• گزینه ۴: ترکیب: سطح ترکیب، بالاترین سطح از سطوح یادگیری شناختی بلوم است. در این سطح، یادگیرنده می‌تواند ایده‌ها و مفاهیم جدیدی را خلق کند. ارائه برداشت از فیلم، ممکن است شامل برخی از عناصر ترکیب باشد، مانند ارائه دیدگاه‌های شخصی یا ارتباط مفاهیم فیلم با موضوعات دیگر. با این حال، برای رسیدن به سطح ترکیب، یادگیرنده باید بتواند مفاهیم فیلم را به طور خلاقانه به کار ببرد و ایده‌های جدیدی را خلق کند.

گزینه ۳) ۲۰۶.

مکعب روان‌شناسی رفتارگرایی بر تقویت رفتارهای مطلوب و کاهش رفتارهای نامطلوب از طریق تقویت و تنبیه تأکید دارد. در این مکعب، یادگیری به عنوان تغییر در رفتار تعریف می‌شود.

دلایل صحیح بودن گزینه ۳:

• تأکید بر آموزش برنامه‌ای: آموزش برنامه‌ای، روشی ساختاریافته و منظم برای ارائه مطالب آموزشی است. در این روش، محتوای آموزشی به واحدهای کوچک‌تر تقسیم می‌شود و دانش‌آموزان پس از یادگیری هر واحد، به واحد بعدی می‌روند. آموزش برنامه‌ای با مکعب روان‌شناسی رفتارگرایی سازگار است، زیرا بر تقویت رفتارهای مطلوب (یادگیری) از طریق ارائه پاداش (پیشرفت به واحد بعدی) تأکید دارد.

• تأکید بر تدریس مستقیم: تدریس مستقیم، روشی فعال برای ارائه مطالب آموزشی است. در این روش، معلم نقش هدایت‌کننده و راهنما را بر عهده دارد و محتوای آموزشی را به طور واضح و صریح به دانش‌آموزان ارائه می‌دهد. تدریس مستقیم با مکعب روان‌شناسی رفتارگرایی سازگار است، زیرا بر تقویت رفتارهای مطلوب (توجه به درس) از طریق ارائه پاداش (یادگیری مطالب) تأکید دارد.

تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

• گزینه ۱: انسان‌گرایی: مکعب روان‌شناسی انسان‌گرایی بر رشد و شکوفایی انسان تأکید دارد. در این مکعب، یادگیری به عنوان فرایندی خودگردان تعریف می‌شود که توسط عوامل داخلی هدایت می‌شود. تأکید بر آموزش برنامه‌ای و تدریس مستقیم با مکعب روان‌شناسی انسان‌گرایی سازگار نیست، زیرا این روش‌ها بر کنترل خارجی یادگیری تأکید دارند.

• گزینه ۲: گشتالت: مکعب روان‌شناسی گشتالت بر درک کل به جای اجزاء تأکید دارد. در این مکعب، یادگیری به عنوان فرایندی ناگهانی و بینشی تعریف می‌شود که زمانی که فرد الگو یا رابطه بین اجزاء را درک می‌کند، اتفاق می‌افتد. تأکید بر آموزش برنامه‌ای و تدریس مستقیم با مکعب روان‌شناسی گشتالت سازگار نیست، زیرا این روش‌ها بر یادگیری جزئی و گام به گام تأکید دارند.

• گزینه ۴: شناخت‌گرایی: مکعب روان‌شناسی شناخت‌گرایی بر فرایندهای ذهنی مانند تفکر، حل مسئله و خاطره تأکید دارد. در این مکعب، یادگیری به عنوان فرایندی فعال تعریف می‌شود که توسط فرد ساخته می‌شود. تأکید بر آموزش برنامه‌ای و تدریس مستقیم با مکعب روان‌شناسی شناخت‌گرایی تا حدی سازگار است، زیرا این روش‌ها می‌توانند به دانش‌آموزان در ساخت دانش و درک خود کمک کنند. با این حال، مکعب روان‌شناسی شناخت‌گرایی بیشتر بر یادگیری اکتشافی و یادگیری از طریق تجربه تأکید دارد.

گزینه ۴. ۲۰۷

رفتار ورودی به دانش، مهارت‌ها و توانایی‌هایی اشاره دارد که یادگیرنده قبل از شروع یادگیری یک مبحث جدید دارد. ارزیابی رفتار ورودی به معلم کمک می‌کند تا سطح آمادگی یادگیرندگان برای یادگیری مبحث جدید را مشخص کند.

دلایل صحیح بودن گزینه ۴:

• هدف از ارزیابی: در این سوال، معلم قبل از تدریس مبحث ضریب اعداد، مهارت علمی یادگیرندگان در جمع و تفریق اعداد را ارزیابی می‌کند. این نشان می‌دهد که هدف از ارزیابی، تعیین سطح آمادگی یادگیرندگان برای یادگیری مبحث ضریب اعداد است.

• کاربرد نتایج ارزیابی: نتایج ارزیابی رفتار ورودی می‌تواند به معلم کمک کند تا برنامه آموزشی خود را متناسب با نیازهای یادگیرندگان تنظیم کند. به عنوان مثال، اگر معلم متوجه شود که اکثر یادگیرندگان در جمع و تفریق اعداد مشکل دارند، می‌تواند زمان بیشتری را به آموزش این مهارت‌ها اختصاص دهد.

تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

• گزینه ۱: ارزشیابی تکوینی: ارزشیابی تکوینی در طی فرایند یادگیری انجام می‌شود و هدف از آن، ارائه بازخورد به یادگیرندگان و معلم در مورد پیشرفت یادگیری است. ارزشیابی تکوینی در این سوال انجام نشده است، زیرا ارزیابی قبل از شروع تدریس انجام شده است.

• گزینه ۲: ساخت شناختی: ساخت شناختی به مدل‌های ذهنی که یادگیرندگان از مفاهیم و ایده‌ها دارند، اشاره دارد. ارزیابی ساخت شناختی به معلم کمک می‌کند تا مدل‌های ذهنی یادگیرندگان را در مورد یک مبحث شناسایی کند. ارزیابی ساخت شناختی در این سوال انجام نشده است، زیرا معلم فقط مهارت‌های علمی یادگیرندگان را ارزیابی کرده است.

• گزینه ۳: تشخیصی: ارزیابی تشخیصی برای شناسایی نقاط قوت و ضعف یادگیرندگان در یک مبحث خاص انجام می‌شود. ارزیابی تشخیصی می‌تواند برای تشخیص مشکلات یادگیری یا تعیین سطح آمادگی یادگیرندگان برای یادگیری یک مبحث جدید به کار رود. ارزیابی تشخیصی در این سوال انجام شده است، زیرا معلم مهارت‌های علمی یادگیرندگان در جمع و تفریق اعداد را برای تعیین سطح آمادگی آنها برای یادگیری مبحث ضریب اعداد ارزیابی کرده است.

گزینه ۱. ۲۰۸

در این گزینه، به درستی به هدف نهایی فرایند آموزش مهارت‌های شغلی اشاره شده است. حرفه‌آموزی فرایندی است که طی آن فرد دانش، نگرش و مهارت‌های لازم برای انجام یک وظیفه یا شغل خاص را به دست می‌آورد و آماده ورود به بازار کار می‌شود.

در حرفه‌آموزی، برخلاف آموزش عمومی، تمرکز بر روی مهارت‌های کاربردی و مرتبط با نیازهای بازار کار است. آموزش‌ها به گونه‌ای طراحی می‌شوند که فرد بتواند پس از اتمام دوره، مستقلاً وظایف مربوط به شغل خود را انجام دهد.

دلایل صحیح بودن گزینه ۱:

• هدف نهایی: حرفه‌آموزی برخلاف آموزش و پرورش که هدف آن پرورش شخصیت و تربیت انسان به طور کلی است، بر آماده‌سازی فرد برای انجام یک شغل خاص تمرکز دارد.

- مهارت‌های کاربردی: در حرفه‌آموزی، فرد مهارت‌های عملی و مرتبط با نیازهای بازار کار را فرا می‌گیرد.
 - استقلال: پس از اتمام دوره حرفه‌آموزی، فرد باید بتواند به طور مستقل وظایف مربوط به شغل خود را انجام دهد.
 - تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:
 - گزینه ۲: آموزش: آموزش یک اصطلاح کلی است که به فرایند انتقال دانش، مهارت و نگرش به افراد اطلاق می‌شود. آموزش می‌تواند در زمینه‌های مختلفی مانند آموزش عمومی، آموزش عالی، آموزش مهارت‌های زندگی و ... انجام شود. در حالی که حرفه‌آموزی نوع خاصی از آموزش است که بر مهارت‌های شغلی تمرکز دارد.
 - گزینه ۳: تدریس: تدریس به روش‌های انتقال دانش و مهارت به افراد اطلاق می‌شود. تدریس می‌تواند به صورت مستقیم یا غیرمستقیم، در قالب سخنرانی، بحث و گفتگو، فعالیت‌های عملی و ... انجام شود. در حالی که حرفه‌آموزی فرایند کلی آماده‌سازی فرد برای انجام یک شغل خاص است که شامل تدریس، تمرین عملی، کارآموزی و ... می‌شود.
 - گزینه ۴: پرورش: پرورش به رشد و تکامل شخصیت انسان در ابعاد مختلف اخلاقی، اجتماعی، عاطفی و ... اطلاق می‌شود. پرورش فرایندی بلندمدت است که از دوران کودکی آغاز می‌شود و در طول زندگی ادامه می‌یابد. در حالی که حرفه‌آموزی بر آماده‌سازی فرد برای انجام یک شغل خاص در کوتاه‌مدت تمرکز دارد.
۲۰۹. گزینه ۲)
- دیوید آزوبل، روانشناس شناخته‌شده آمریکایی، الگوی پیش‌سازمان‌دهنده را در زمینه نظریه یادگیری معنادار خود ارائه کرد. هدف این الگو، ارتباط دادن مفاهیم جدید به دانش قبلی فراگیران و بهبود یادگیری معنادار در سخنرانی است.
- آزوبل معتقد بود که یادگیری زمانی معنادار است که فرد بتواند مفاهیم جدید را به ساختار شناختی خود مرتبط کند. ساختار شناختی، شبکه‌ای از دانش و مفاهیم است که در ذهن فرد وجود دارد.
- الگوی پیش‌سازمان‌دهنده شامل دو مرحله است:
۱. ارائه پیش‌سازمان‌دهنده: در این مرحله، معلم قبل از ارائه مطالب جدید، مفاهیم کلی و مرتبط با موضوع درس را به فراگیران ارائه می‌دهد. این مفاهیم می‌توانند به صورت سوال، مثال، داستان یا هر نوع محرک دیگری باشند.
 ۲. ارائه مطالب جدید: در این مرحله، معلم مطالب جدید درس را با ارتباط به پیش‌سازمان‌دهنده ارائه می‌دهد.
- استفاده از الگوی پیش‌سازمان‌دهنده در سخنرانی، مزایای متعددی دارد، از جمله:
- افزایش یادگیری معنادار: با ارتباط دادن مفاهیم جدید به دانش قبلی، فراگیران می‌توانند مطالب را بهتر درک کنند و به خاطر بسپارند.
 - افزایش انگیزه: فراگیران زمانی که در یادگیری فعالانه مشارکت می‌کنند، بیشتر به موضوع درس علاقه‌مند می‌شوند.
 - بهبود تفکر انتقادی: فراگیران با استفاده از الگوی پیش‌سازمان‌دهنده، یاد می‌گیرند که مفاهیم را تجزیه و تحلیل کنند و به طور انتقادی در مورد آنها فکر کنند.
- دلایل صحیح بودن گزینه ۲:
- تطابق با نظریه یادگیری معنادار آزوبل: الگوی پیش‌سازمان‌دهنده در چارچوب نظریه یادگیری معنادار آزوبل ارائه شده است.
 - تمرکز بر بهبود سخنرانی: هدف این الگو، ارتقای اثربخشی روش تدریس سخنرانی است.
 - تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:
 - گزینه ۱: آزوبل - یادگیری معنادار: اگرچه الگوی پیش‌سازمان‌دهنده در راستای ترویج یادگیری معنادار است، اما به تنهایی یک روش تدریس نیست، بلکه ابزاری برای بهبود روش‌های تدریس مختلف، به خصوص سخنرانی، است.
 - گزینه ۳: بلوم - اکتشافی: الگوی طبقه‌بندی هدف‌های آموزشی بلوم، توسط بنجامین بلوم ارائه شده و به دسته‌بندی اهداف آموزشی در حوزه‌های شناختی، عاطفی و روانی - حرکتی می‌پردازد. این الگو ارتباطی با الگوی پیش‌سازمان‌دهنده و روش تدریس سخنرانی ندارد.
 - گزینه ۴: بروئر - اکتشافی: روش تدریس اکتشافی توسط جروم بروئر ارائه شده و بر یادگیری فعال و کشف مستقل دانش توسط فراگیران تأکید دارد. این روش تدریس با الگوی پیش‌سازمان‌دهنده که در سخنرانی و با هدایت معلم استفاده می‌شود، تفاوت دارد.
۲۱۰. گزینه ۳)
- حل مسأله به شیوه فرایندی در دوره ابتدایی، با تأکید بر روش تدریس اکتشافی همخوانی دارد. در این روش، دانش‌آموزان به جای دریافت راه‌حل‌های آماده، به طور فعال در فرایند حل مسأله مشارکت می‌کنند و با کشف و آزمایش راه‌حل‌های مختلف، به درک عمیق‌تری از مفاهیم و مهارت‌های حل مسأله دست می‌یابند.
- روش تدریس اکتشافی در حل مسأله دوره ابتدایی، دارای ویژگی‌های زیر است:
- محوریت دانش‌آموز: دانش‌آموزان در مرکز فرایند یادگیری قرار دارند و مسئولیت اصلی حل مسأله بر عهده آنها است.
 - یادگیری فعال: دانش‌آموزان به جای گوش دادن صرف به معلم، به طور فعال درگیر فعالیت‌های حل مسأله می‌شوند.

- کشف و آزمایش: دانش‌آموزان با آزمایش راه‌حل‌های مختلف و تجزیه و تحلیل نتایج، به درک عمیق‌تری از مفاهیم دست می‌یابند.
 - تفکر انتقادی: دانش‌آموزان با ارزیابی راه‌حل‌ها و انتخاب بهترین روش، مهارت تفکر انتقادی خود را تقویت می‌کنند.
 - خلاقیت: دانش‌آموزان با ابداع راه‌حل‌های جدید و استفاده از خلاقیت خود، در حل مسأله موفق‌تر خواهند بود.
- دلایل صحیح بودن گزینه ۳:**
- تمرکز بر فرایند حل مسأله: روش تدریس اکتشافی بر فرایند حل مسأله و نه فقط یافتن پاسخ نهایی تأکید دارد.
 - کشف و آزمایش: دانش‌آموزان در این روش با کشف و آزمایش راه‌حل‌های مختلف، به درک عمیق‌تری از مفاهیم دست می‌یابند.
 - یادگیری فعال: دانش‌آموزان در روش اکتشافی به طور فعال درگیر حل مسأله می‌شوند و منتظر دریافت راه‌حل‌های آماده از معلم نیستند.
- تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:**
- گزینه ۱: شبیه‌سازی: شبیه‌سازی به ایجاد مدل‌های واقعی یا مجازی از یک پدیده یا فرایند اطلاق می‌شود و در حل مسأله به تنهایی کاربردی ندارد.
 - گزینه ۲: بدیعه‌پردازی: بدیعه‌پردازی به ابداع و ارائه ایده‌های جدید اطلاق می‌شود و در حل مسأله می‌تواند نقش داشته باشد، اما روش کاملی برای حل مسأله به شیوه فرایندی نیست.
 - گزینه ۴: پروژه‌ای: روش تدریس پروژه‌ای بر انجام یک پروژه بلندمدت توسط دانش‌آموزان تأکید دارد و در حل مسأله به صورت نقطه‌ای کاربرد ندارد.
- گزینه ۱ . ۲۱۱**
- هدف اصلی آموزش کاوشگری، پرورش مهارت‌های تفکر علمی در دانش‌آموزان است. در این روش، دانش‌آموزان به جای دریافت دانش آماده از معلم، به طور فعال درگیر فرایند تحقیق می‌شوند و با پرسشگری، مشاهده، آزمایش و تجزیه و تحلیل اطلاعات، به کشف مفاهیم و قوانین علمی می‌پردازند.**
- آموزش کاوشگری بر استدلال علی و فهم چگونگی گردآوری اطلاعات تأکید دارد. دانش‌آموزان در این روش یاد می‌گیرند که چگونه سوالات علمی را مطرح کنند، فرضیه بسازند، آزمایش طراحی کنند، داده‌ها را جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل کنند و از نتایج خود برای تأیید یا رد فرضیه استفاده کنند.**
- دلایل صحیح بودن گزینه ۱:**
- تمرکز بر تفکر علمی: آموزش کاوشگری بر پرورش مهارت‌های تفکر علمی مانند استدلال علی، حل مسأله و تفکر انتقادی در دانش‌آموزان تأکید دارد.
 - فهم فرایند تحقیق: دانش‌آموزان در این روش با مراحل و گام‌های فرایند تحقیق علمی آشنا می‌شوند و یاد می‌گیرند که چگونه به طور مستقل تحقیق کنند.
 - کشف مفاهیم: دانش‌آموزان به جای حفظ تعاریف و مفاهیم علمی، با کاوش و آزمایش به درک عمیق‌تری از آنها دست می‌یابند.
- تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:**
- گزینه ۲: پروژه‌ای: روش تدریس پروژه‌ای بر انجام یک پروژه بلندمدت توسط دانش‌آموزان تأکید دارد، اما هدف اصلی آن پرورش مهارت‌های تفکر علمی نیست.
 - گزینه ۳: فراگیری مفهوم: هدف روش تدریس فراگیری مفهوم، انتقال مفاهیم و اطلاعات به دانش‌آموزان است، نه پرورش مهارت‌های تفکر علمی.
 - گزینه ۴: حل مسأله: هدف روش تدریس حل مسأله، آموزش روش‌های حل مسائل به دانش‌آموزان است، اما بر استدلال علی و فهم چگونگی گردآوری اطلاعات تمرکز ندارد.
- گزینه ۴ . ۲۱۲**
- روش تدریس در حد تسلط بر ارائه زمان کافی به دانش‌آموزان برای یادگیری کامل مفاهیم تأکید دارد. در این روش، معلم منتظر نمی‌ماند تا همه دانش‌آموزان به طور همزمان به تسلط برسند، بلکه به هر دانش‌آموز به اندازه نیازش زمان می‌دهد تا مطالب را به طور کامل یاد بگیرد و بفهمد.**
- شاخص‌های روش تدریس در حد تسلط عبارتند از:**
- ارائه اهداف یادگیری مشخص و قابل اندازه‌گیری: معلم باید اهداف یادگیری را به طور واضح و دقیق تعریف کند تا بتواند میزان پیشرفت دانش‌آموزان را ارزیابی کند.
 - استفاده از روش‌های متنوع تدریس: معلم باید از روش‌های مختلف تدریس مانند سخنرانی، بحث گروهی، فعالیت‌های عملی و ... استفاده کند تا نیازهای مختلف یادگیری دانش‌آموزان را برآورده کند.

دلایل صحیح بودن گزینه ۳:

- ارتباط با محیط طبیعی: گردش علمی دانش‌آموزان را به طور مستقیم با محیط طبیعی و نمونه‌های واقعی برگ‌ها در طبیعت مرتبط می‌کند.
- یادگیری تجربی: این روش بر یادگیری تجربی و فعال دانش‌آموزان تأکید دارد.
- تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: آزمایشی: روش تدریس آزمایشی برای موضوعاتی مناسب است که نیاز به انجام آزمایش و بررسی متغیرها دارند. در حالی که در مورد انواع برگ‌ها، مشاهده و بررسی نمونه‌های واقعی در طبیعت، از اهمیت بیشتری برخوردار است.
- گزینه ۲: ایفای نقش: روش تدریس ایفای نقش برای آموزش مفاهیم انتزاعی و مهارت‌های اجتماعی مناسب‌تر است. در حالی که در مورد انواع برگ‌ها، مشاهده و بررسی نمونه‌های واقعی در طبیعت، از اهمیت بیشتری برخوردار است.
- گزینه ۴: پروژه: روش تدریس پروژه برای موضوعات گسترده‌تر و تحقیقات عمیق‌تر مناسب‌تر است. در حالی که در مورد انواع برگ‌ها، می‌توان از گردش علمی برای معرفی اولیه موضوع و مشاهده نمونه‌های واقعی استفاده کرد.

گزینه ۲) ۲۱۵

- درس‌پژوهی روشی مشارکتی برای توسعه و بهبود مستمر تدریس است که در آن، معلمان به صورت گروهی با یکدیگر همکاری می‌کنند تا بهترین شیوه آموزش را برای یک درس خاص طراحی، اجرا، مشاهده و تحلیل کنند.
- مراحل اصلی درس‌پژوهی عبارتند از:
۱. انتخاب موضوع: معلمان موضوعی را که می‌خواهند در مورد آن پژوهش کنند، انتخاب می‌کنند.
 ۲. طراحی درس: معلمان به طور گروهی طرح درسی برای موضوع انتخاب شده طراحی می‌کنند.
 ۳. اجرای درس: یکی از معلمان طرح درس را در کلاس درس اجرا می‌کند.
 ۴. مشاهده و تحلیل: معلمان دیگر درس را مشاهده می‌کنند و پس از آن به تحلیل و بررسی نقاط قوت و ضعف تدریس می‌پردازند.
 ۵. بازنگری و بازطراحی: معلمان با توجه به یافته‌های خود، طرح درس را بازنگری و بازطراحی می‌کنند.
 ۶. اشتراک‌گذاری: معلمان یافته‌های خود را با سایر معلمان و متخصصان به اشتراک می‌گذارند.

دلایل صحیح بودن گزینه ۲:

- مشارکت معلمان: در درس‌پژوهی، معلمان به طور فعال در تمام مراحل، از جمله طراحی درس، اجرا، مشاهده، تحلیل، بازنگری و اشتراک‌گذاری با یکدیگر همکاری می‌کنند.
- تمرکز بر بهبود تدریس: هدف اصلی درس‌پژوهی، توسعه و بهبود مستمر تدریس است.
- بهبود یادگیری دانش‌آموزان: درس‌پژوهی می‌تواند به ارتقای کیفیت آموزش و بهبود یادگیری دانش‌آموزان منجر شود.
- تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: اقدام‌پژوهی: اقدام‌پژوهی روشی فردی برای توسعه و بهبود تدریس است که در آن، معلم به تنهایی در مورد یک موضوع خاص پژوهش می‌کند.
- گزینه ۳: تدریس گروهی: تدریس گروهی روشی است که در آن، دو یا چند معلم به طور همزمان در یک کلاس درس تدریس می‌کنند. در این روش، معلمان لزوماً در مورد طراحی و اجرای درس با یکدیگر همکاری نمی‌کنند.
- گزینه ۴: تدریس مشارکتی: تدریس مشارکتی روشی است که در آن، دانش‌آموزان در کنار معلمان در فرایند یادگیری مشارکت می‌کنند. در این روش، تمرکز بر فعالیت‌های یادگیری دانش‌آموزان است و معلمان به طور خاص بر طراحی و اجرای درس به صورت گروهی تمرکز نمی‌کنند.

گزینه ۳) ۲۱۶

- آموزش ترکیبی روشی است که در آن از ترکیب روش‌های تدریس سنتی و فناوری برای ارائه آموزش به طور مؤثرتر استفاده می‌شود. در این روش، معلمان از تنوع روش‌ها و ابزارهای آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، فعالیت‌های عملی، استفاده از رسانه‌های آموزشی، نرم‌افزارهای آموزشی و ... بهره می‌برند تا نیازهای مختلف یادگیری دانش‌آموزان را برآورده کنند.
- مزایای استفاده از آموزش ترکیبی:
- افزایش انگیزه و مشارکت دانش‌آموزان: استفاده از تنوع روش‌ها و ابزارهای آموزشی می‌تواند انگیزه و مشارکت دانش‌آموزان را در فرایند یادگیری افزایش دهد.
 - بهبود یادگیری: ترکیب روش‌های سنتی و فناوری می‌تواند به بهبود یادگیری و درک عمیق‌تر مفاهیم توسط دانش‌آموزان کمک کند.